

Kuulemispalaute vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä

Anne Laine, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Antti Mäntykoski, Uudenmaan ELY-keskus

Vaikuta vesiin!

Vesienhoidon kuuleminen 8.1. – 9.7.2018

- Lausuntopalvelu, kirjaamo, Webropol
- Palaute pyydettiin keskitetysti vesienhoitoalueen koordinoiviin ELY-keskuksiin
- Palautteen määrä väheni jonkin verran edellisestä kaudesta

	Lausunto palvelu	Kirjaamo	Webropol
VHA1	34	29	26
VHA2	44	40	22
VHA3	44	33	28
VHA4	14	16	13
VHA5,6,7	18	16	5
Valtak.	-	-	13

Vaikuta vesiin!

Työohjelma, aikataulu ja keskeiset kysymykset

- Työohjelmaa koskien tuli palautetta, aikatauluun vain vähän
- Lausunnonantajat tyytyväisiä keskeisten kysymysten valintaan. Palautteessa otettiin vilkkaasti kantaa keskeisten kysymysten sisältöön.
- SOVA-lain mukaiseen ympäristöarviointiin ei juurikaan palautetta

Toimenpiteiden nopea tehostaminen	↔	Odotetaan nykyisten toimenpiteiden vaikutuksia
Toimijoiden vastattava rahoituksesta	↔	Toimenpiteet korvattava
Tiukempi normiohjaus	↔	Vapaaehtoisuus

Vaikuta vesiin!

Yleistä

- Osallistumista kiiteltiin laajasti. Avoin ja osallistuva yhteistyö tärkeää jatkossakin eri tasoilla.
- Valtakunnallinen yhtenäisyys ja suunnittelun ohjaus on onnistunut
- Vesikartta sai paljon kiitosta, kehittämistä jatkettava
- Tila-arvioiden ja tavoitteiden perustuttava luotettavaan tietoon
- Tavoitteiden oltava realistisia, poikkeamisen oltava mahdollista
- Halvempaa säilyttää hyvä tila kuin kunnostaa jo heikentyneitä.
- Elinkeinojen harjoittamisen edellytykset eivät saisi poiketa eri alueilla
- Kustannustehokkuus sektorien välillä paremmin tarkasteluun

Vaikuta vesiin!

Hajakuormituksen hallinta

- Metsätalouden kuormitusosuus on kasvussa, joten tutkimusta ja toimenpiteitä tarvitaan lisää.
- Huoli lisääntyvästä metsänkäsittelystä erityisesti turvemaidilla.
- Maan rakenne ja kasvukunto keskeistä maataloudessa. Kipsi ja muut uudet menetelmät käyttöön.
- Kotieläintalouden keskittymät ja lannan levitys turvemaille ongelmana.
- Toimenpiteiden kohdentamisessa edelleen haasteita.
- Neuvontahankkeet tärkeitä, kuntien valvontaresurssit eivät ole riittävät.
- Viemäröintihankkeita jatkettava, rahoitus epävarmaa.
- Ilmastonmuutos voimistaa vaikutuksia. Toimenpiteitä vesitalouden hallintaan.

Vaikuta vesiin!

Pistekuormituksen hallinta

- Ohijuoksutusten ja häiriötilanteiden hallinta erityisesti hulevesiä vähentämällä.
- Puhdistamojen välinen yhteistyö ja kokemusten vaihto tärkeää.
- Turvetuotantoa koskien paljon palautetta. Vesiensuojelua tulee tehostaa selvästi tai luopua turpeen käytöstä.
- Toisaalta palautteessa esitettiin turvetuotannon kuormitusosuuden olevan hyvin vähäinen ja vaikutusten paikallisia.

Vaikuta vesiin!

Happamat sulfaattimaat, haitalliset aineet, mikromuovit

- Happamien maiden kartoitustyön loppuunsaattaminen. Lisää tutkimustietoa toimenpiteistä. Toimintamallit käyttöön.
- Haitallisia aineita sisältävät sedimentit paremmin huomioon erityisesti rannikkovesissä.
- Haitalisten aineiden ja mikromuovien hallinta mahdollisimman lähellä päästöjen syntypaikkaa.
- Tutkimusta ja kartoituksia lisättävä.

Vaikuta vesiin!

Vesirakentaminen, säännöstely ja kunnostukset

- Vaelluskalaston ja sen luontaisen elinkierron palauttaminen. Pienet vaellusesteet (siltarummut jne.) paremmin haltuun.
- Isojen hankkeiden läpivienti jatkossa?
- Vesivoiman tuotantoedellytykset ja säätövoiman tarve turvattava
- Vesilain uudistaminen ja uusien velvoitteiden asettaminen
- Kunnostustiedon kokoaminen avoimeen karttapalveluun

Vaikuta vesiin!

Pohjavedet

- Pohjavesien kemiallisen ja määrällisen tilan tavoitteet kiinteäksi osaksi muuta suunnittelua (esim. maankäytön suunnittelu).
- Valtakunnallinen ohjeistus rakentamisesta pohjavesialueille
- Maanomistajat ja alueen toimijat mukaan suunnitteluun.
- Rajausten tarkentamista, rakenneselvityksiä ja virtausmallinnuksia jatkettava edelleen. Uusia rahoitusmuotoja käyttöön.
- E-luokan pohjavesialueisiin kiinnitettävä suunnittelussa erityistä huomiota.
- Maalämpökaivot paremmin huomioon. Valtakunnallinen rekisteri tarvitaan.

Vaikuta vesiin!

Toimeenpanon edistäminen ja resurssit

- Toimeenpanoa tehostettava. Vesienhoidon rahoituksen suuntaaminen voimakkaammin käytännön toimenpiteisiin.
- Toimenpiteiden kohdentamista parannettava
- Pakollisten toimenpiteiden lisääminen lainsäädännöllä (erit. maatalous)
- Valvontaa tulisi tehostaa useilla sektoreilla
- Maatalouden toimenpiteiden rahoitus tukijärjestelmän ulkopuolelta.
- Yhteistyö, verkostoituminen, vastuunjako
- Vesialueiden omistajille selkeämpi rooli toimeenpanossa
- Lisääntyvä vapaaehtoistyö vaatii riittävän asiantuntijatuen. Hallinnon resurssit turvattava.
- Tutkimus, seuranta ja pitkät aikasarjat tärkeitä toimeenpanon tukena.
- Tietojärjestelmät, mallit, digitalisaatio
- Lisää panostusta tiedottamiseen. Sektorikohtaista ohjeistusta toimijoille.

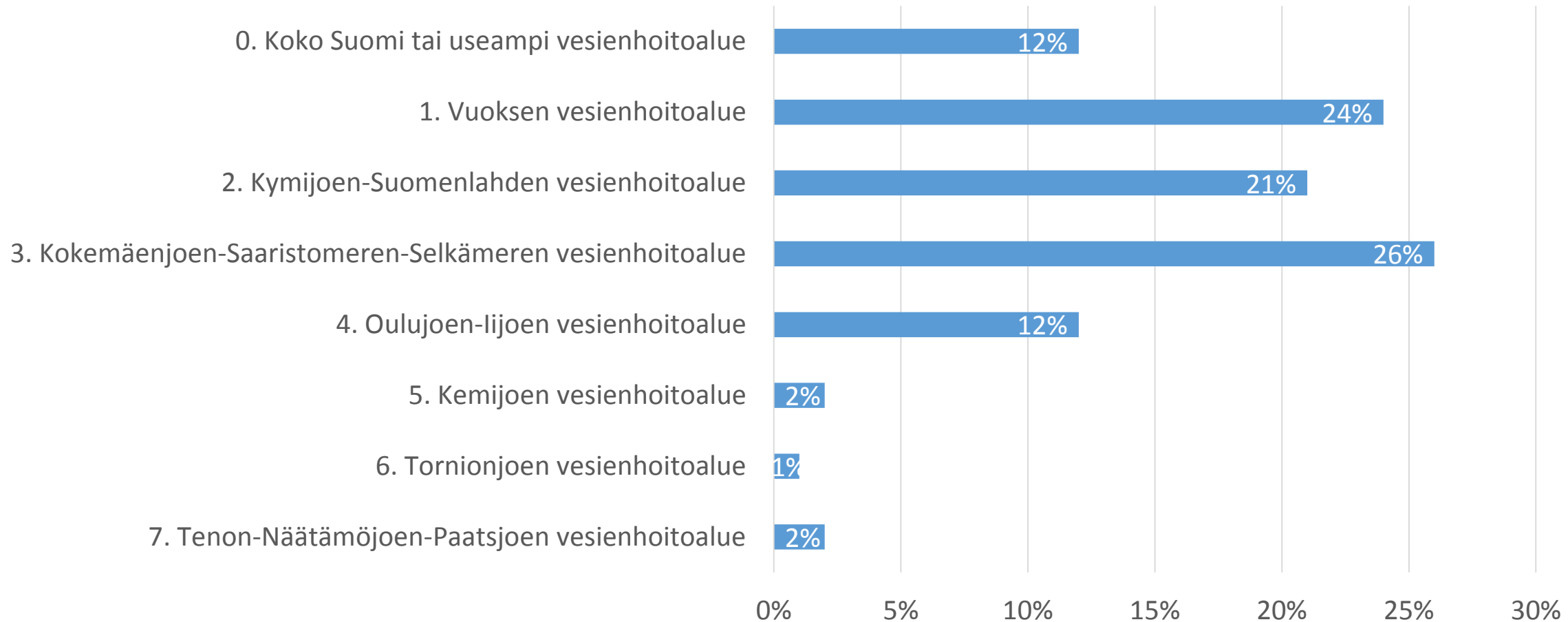

Vaikuta vesiin!

KOOSTE VERKKOKYSELYN VASTAUKSISTA

Vesienhoitoalue, jota vastaukset koskevat

Kysely avattu 863 kertaa
Vastaaminen aloitettu 185 kertaa
Vastauksia yhteensä 111

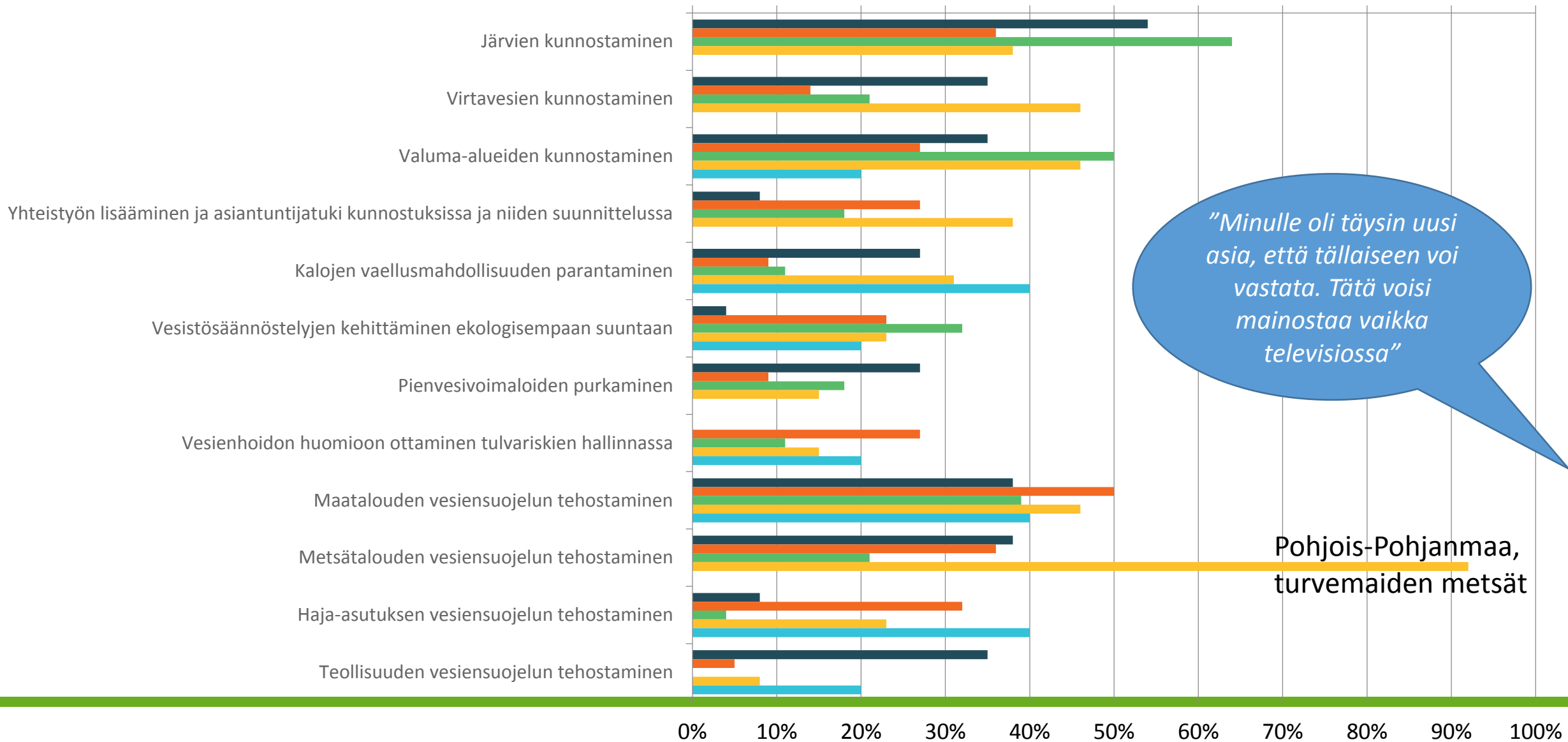

Vaikuta vesiin!

MIKÄ ON VESIENHOIDOSSA KESKEISTÄ

Viisi asiaa, joihin tulisi kiinnittää erityisesti huomiota vesien tilan parantamiseksi

	Valintojen määrä	Kuinka suuri osa vastanneista valitsi keskeiseksi
Järvien kunnostaminen	53	48 %
Maatalouden vesiensuojelun tehostaminen	50	45 %
Valuma-alueiden kunnostaminen	44	40 %
Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen	42	38 %
Virtavesien kunnostaminen	32	29 %
Vesiympäristöille vahingollisten aineiden päästöjen hallinta	32	29 %
Joku muu, mikä: *	32	29 %
Turvetuotannon vesiensuojelun tehostaminen	27	24 %
Kalojen vaellusmahdollisuuden parantaminen	26	23 %
Yhteistyön lisääminen ja asiantuntijatuki kunnostuksissa ja niiden suunnittelussa	23	21 %
Taajamista vesistöihin kohdistuvan kuormituksen vähentäminen	23	21 %
Vesistösäännöstelyjen kehittäminen ekologisempaan suuntaan	22	20 %
Toimenpiteet perustuvat luotettavaan tietoon vesien tilasta	21	19 %
Pienvesivoimaloiden purkaminen	20	18 %
Entistä vaikuttavampien vesiensuojelumenetelmien kehittäminen	20	18 %
Haja-asutuksen vesiensuojelun tehostaminen	15	14 %
Teollisuuden vesiensuojelun tehostaminen	15	14 %
Ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen toimenpiteiden suunnittelussa	15	14 %
Vesienhoidon huomioon ottaminen tulvariskien hallinnassa	14	13 %
Kaivosten vesiensuojelun tehostaminen	14	13 %
Vieraslajien torjunta (vesirutto, lohiloinen, ei-luontaiset kalakannat ym.)	12	11 %
Pohjavesistä riippuvaisten ekosysteemien suojelu	8	7 %
Happamien sulfaattimaiden huomioon ottaminen toiminnoissa	7	6 %
Pohjavesien laadun parantaminen	7	6 %
Rahoituksen suuntaaminen pohjavesien tilaa parantaviin tai ylläpitäviin toimenpiteisiin	5	4 %

"Minulle oli täysin uusi asia, että tällaiseen voi vastata. Tätä voisi mainostaa vaikka televisiossa"

Pohjois-Pohjanmaa, turvemaiden metsät

Vaikuta vesiin!

■ VHA1 ■ VHA2 ■ VHA3 ■ VHA4 ■ VHA5-7

Muita esille tuotuja asioita

VHA1

- Mikromuovitiedotus
- Keskikokoisten voimalaitosten purkaminen strategisesti tärkeiltä paikoilta

VHA2

- Rakentaminen merkittäväillä tulvariskialueilla
- YVA-menettelyt ja arvioinnit
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa

Runsaasti yksittäisiä jokia/järviä koskevia tietoja ja ehdotuksia

VHA3

- Turkistarhauksen päästöjen hallinta
- Vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen panos-vaikuttavuus ajattelua
- Rahoituksen huomattava lisääminen

VHA4

- Uhanalaisten taimenten suojelu
- Jätevesien hallinta (nimetty laitos)

VHA5-7

- Säännöstelyjärvien keväisen vesipinnan laskun vaikutukset kalastoon
- Poronhoidossa käytettävän säilöheinän vaikutukset vesistöön
- Kullankaivuun vesiensuojelun tehostaminen

Vaikuta vesiin!

Palautteen jatkotyöstäminen

- Kuulemista prosessina käydään läpi 3D-vesiviestintäryhmässä, mitä oppia jatkoa ajatellen?
- Palautetta kokonaisuutena käsitellään koordinaatioryhmän lisäksi mm. ELY-keskusten yhteistyöryhmissä ja ohjausryhmissä
- Sektorikohtainen palaute TPO-sektoriryhmiin, jos sellaiset perustetaan (?)
- Tiivistelmät palautteesta julkaistaan viimeistään lokakuussa verkkosivuilla ja myöhemmin vesienhoitosuunnitelmissa

Vaikuta vesiin!